



06.06.2023

195 § Vahingonkorvausvaatimus, esinevaurio

HEL 2023-000853 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 13.1.2023 esittänyt kaupungille määrältään 180 euron vahingonkorvausvaatimuksen polkupyörällä liukastumisen seurauksena tapahtuneesta esinevahingosta. Vaatimuksen mukaan hakijan maastopyörän paksu rengas lähti varovaisessa vauhdissa silmänräpäyksessä alta suoralla tiellä tehostetun talvihoidon pyörätiellä Viikintiellä. Hakija kaatui, ja kaatumisen takia hakijan pyöräilykypärä meni toimintakunnottomaksi. Vaatimuksen liitteenä hakija on toimittanut valokuvan pyöräilykypärästä ja vahinkopaikasta sekä kartan vahinkopaikasta. Vaatimuksen mukaan vahingon aikaan oli meneillään vesisade, ja tien pinta oli jäinen ja hiekoittamaton.

Hakija on täydentänyt vaatimustaan 29.1.2023 toimittamalla tiedon vahingon tapahtumisajankohdasta ja 3.2.2023 toimittamalla kartan, johon vahinkopaikka on merkitty tarkasti. Lisäselvityksen mukaan vahinko on tapahtunut 12.1.2023 klo 16.40.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin. Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan.



06.06.2023

Vahinkopaikka on tehostetun hoidon pyöräilyreitti, kevyen liikenteen väylä ja kuuluu hoitoluokkaan A.

A-luokan kevyen liikenteen väylän aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Toimenpideaika on aurauksen osalta neljä tuntia, kuitenkin niin, että klo 17 ja klo 3 välisenä aikana satanut lumi poistetaan klo 7 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika on kolme tuntia, kuitenkin niin, että klo 18 ja klo 4 välisenä aikana havaittu tuntuvasti lisääntynyt liukkaus torjutaan klo 7 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvaan lisääntymisen.

Vahinkopaikan hoitotapa on harjasuolaus. Harjasuolatuilla reiteillä lumi poistetaan harjaamalla ja liukkaudentorjuntaan käytetään liuosuolaa.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan tehostetun talvihoidon pyöräilybaanan kunto tarkistetaan tai tarkistetaan ja hoidetaan päivittäin. Vahinkopaikka on aurattu edellisen kerran ennen vahinkoa vahinkopäivänä 12.1.2023 klo 11.47. Tätä edellinen auraus on tehty vahinkopäivänä 12.1.2023 klo 3.11. Vahinkopäivää edelliset auraukset on tehty päivää ennen vahinkoa, 11.1.2023 klo 4.01 ja 8.31 sekä



06.06.2023

kaksi päivää ennen vahinkoa, 10.1.2023 klo 4.27. Aurauksessa on käytetty verkkoterää, joka karhentaa kulkuväylän pinnan ja nostaa vanhan sepelin pintaan. Vahinkopaikka on hiekoitettu päivää ennen vahinkoa, 11.1.2023 klo 7.47 ja 11.54. Saadut selvitykset perustuvat GPS-tietoihin.

Vahinkopaikkaa ei ole harjasuolattu, koska talvella 2022–2023 harjasuolauksessa käytettävää kalsiumkloridiliuosta ei ole ollut Ukrainan sodan vuoksi saatavilla. Harjasuolattavia väyliä on hoidettu tehostetulla aurauksella ja hiekoituksella. Asiasta on kerrottu myös tiedotusvälineissä.

Kaupungille ei ole esitetty vahinkopaikasta muita vastaavia vahingonkorvausvaatimuksia, eikä kaupungin palautejärjestelmään ei ole tullut palautteita vahinkoalueen talvikunnossapidosta marraskuun 2022 ja huhtikuun 2023 välisenä aikana.

Forecan Helsingin Kumpulan mittausasemalla tehtyjen mittausten mukaan ilman lämpötila on ollut jatkuvasti pakkasen puolella 3.1.2023 lähtien 10.1.2023 saakka, jolloin lämpötila kääntyi plussan puolelle illalla klo 18. Tuolloin lumen syvyys oli 31 cm. Päivän aikana 10.1.2023 klo 4 lähtien on esiintynyt sateita, jotka ovat sataneet lumena, räntänä ja vetenä. Klo 16 jälkeen sade on ollut räntä- tai vesisadetta. Päivää ennen vahinkoa, 11.1.2023 lämpötila on vaihdellut 0,7 °C ja 2,1 °C välillä, ja vuorokauden aikana on esiintynyt sateita, jotka ovat sataneet räntänä ja vetenä. Vahinkopäivänä ennen vahinkoa lämpötila on vaihdellut 0,5 °C ja 2,1 °C välillä. Vahingon aikaan lämpötila on ollut 2,1 °C ja lumen syvyys on ollut 22 cm. Vahinkopäivän aikana ennen vahinkoa on esiintynyt sateita, jotka ovat sataneet lumena, räntänä ja vetenä.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Liukkauden torjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kulkuväylät eivät koskaan olisi liukkaat (esim. KKO:1998:147). Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkaita siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397.)

Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16). Vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Oikeuskäytännössä on katsottu, ettei hiekoittaminen ole tarpeellista silloin, jos se on hyödytöntä, kuten silloin, jos hiekka uppoaisi lumen alle



06.06.2023

niin, ettei liukkaus vähenisi (KKO 1968 II 98). Tästä syystä talvella liikkuessaan tulee noudattaa erityistä varovaisuutta.

Polkupyörää pidetään tieliikennelaissa ajoneuvona. Tieliikennelain mukaan vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa.

Talvipyöräilyyn sisältyy aina riskejä, jotka kuljettajan täytyy ottaa huomioon. Talvipyöräilyn riskit huomioiden pyöräilijän tulee noudattaa erityistä varovaisuutta. Vahingonkorvausvaatimuksesta ei käy ilmi, onko hakijalla ollut polkupyörässään talvirenkaat.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Saatujen selvitysten mukaan vahinkopaikka on ennen vahinkoa aurattu kaksi kertaa vahinkopäivänä ja hiekoitettu vahinkoa edeltävänä päivänä. Auraukset on tehty verkkoterällä, joka karhentaa kulkuväylän pinnan ja nostaa vanhan sepelin kulkuväylän pinnalle. Vahinkopaikkaa ei ole voitu harjasuolata, koska harjasuolauksessa käytettävää kalsiumkloridiliuosta ei ole ollut Ukrainan sodan vuoksi saatavilla. Asiasta on kerrottu myös tiedotusvälineissä.

Lämpötila on kääntynyt plussan puolelle pakkasjakson jälkeen kaksi päivää ennen vahinkoa ja kahden vuorokauden ajan ennen vahinkoa on esiintynyt toistuvia vesi- ja räntäsateita. Lumen syvyys on laskenut kahdessa vuorokaudessa ennen vahinkoa 9 cm. On tunnettu tosiasia, että vahingon aikaan ja sitä ennen vallinneet keliolosuhteet aiheuttavat sohjon muodostumista, ja enempi hiekoitus olisi ollut hyödytöntä, koska hiekka olisi vajonnut sohjon sisään. Vahinkopaikkaa on siten kunnossapidetty kaupungin normien ja keliolosuhteiden mukaisesti. Talvisissa olosuhteissa pyöräilyyn sisältyy aina riskejä, jotka kuljettajan täytyy ottaa huomioon.

Asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinko aikaan vallinneet sääolot ja suoritettavat kunnossapidon toimenpiteet huomioiden toimenpiteet huomioiden kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti. Kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §



06.06.2023

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta
(669/1978) 1–4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Lisätiedot

Eeva-Maria Mattila, valmistelija, puhelin: 09 310 34957
kypm.korvausasiat(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta



06.06.2023

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 195 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:



06.06.2023

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.



06.06.2023

Inkeri Lehmusoksa
tiimipäällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 07.06.2023.